

Torpet Krogen

Torpskylt finns: Ja. Ligger på fastighet: Hamra 1:25
Koordinater: N 6336835 / E 420395.

Torpet Krogen låg 1792-1845 under Håkentorp, 1845-1924 under Hamra Håkansgård.

Under Håkentorp, torpet Krogen. Ca 1792-1796.

Magnus Målman f. 1783
H. Anna Erlandsdotter f. 1757
d. Maria Ericsson f. 178?
d. Johanna ? Ericsson f. 1782 ?
d. Gertrud Magnidotter f. 179?
s. Andreas f. 2/5 1792 Håkentorps krog, Bredaryd.
d. Maja f. 179?
d. Andrietta Ulrica f. 30/12 1795 Håkentorps krog, Bredaryd. Död den 20/2 1796 Håkentorps krog, Bredaryd, av hjertstyggn.

Familjen flyttar därefter till torpet Målarebo under Hamra Håkansgård.

Under Håkentorp, torpet Krogen ca 1796-1805.

Hustru Annika f. 1749

Under Håkentorp, torpet Krogen 1805-11.

Änkan Annika f. 1749. Död 13/2 1811.

Enligt dödsnotisen: Annika Jönsdotter, änkan ifrån Håkentorps krog död av bröstfeber den 13/ 1811, begravdes den 3 mars. 62 år gammal.

Hittar ej hennes man i husförhörslängderna. Antar att hennes man var Sven, enligt dödsboken dog mannen Sven på Håkentorps Krog den 15 maj 1802 av bröstfeber, 60 år gammal.

Skräddaren Simmergren f. 1767
H. ? Lyberg f. 1763
s. Johan Gab. F. 1796
s. Israel f. 1798 september
d. Anna Stina f. 1802 3/7 ?

Familjen Simmergren flyttade ca 1810.

Under Håkentorp, torpet Krogen 1812-19.

Familjen Hörstedt flyttade hit 1812 från Kärda.

Häradsmuraren ? Nils Hörstedt f. 1772 i Skåne.
H. Helena Carlsdotter f. 1767 i mars. Kom från Halland.
s. Carl Nilsson f. 1798 i mars i Danmark.
d. Sara Nilsson f. 1802 i december i Danmark.
d. Carolina Nilsson f. 1804 i mars i Danmark.

Dr. Jöns Jonasson f. 1794 16 febr. Flyttat hit från Kulltorp.

Nils Hörstedt och hans familj flyttar 1818 till Hallands län.

Änkan Ingrid Ericsdotter f. 1775 26/5. Flyttade hit från torpet Grönlid under Eskilstorp. Hon hade blivit änka 1815 2/12 då hennes make Daniel Nilsson dog på torpet Grönlid. Hon flyttar till Ånseda 1819.

Under Håkentorp, torpet Krogen ca 1819-30.

Familjen Knut flyttade hit från torpet Klippan 1819.

Avskedade soldaten, Johan Knut f. 3/3 1783

H. Maria Nilsson f. 1779 1/8

d. Catrina Svensdotter f. 26/10 1806 Bröttjestads soldattorp, Bredaryds sn.

d. Ingrid Svensdotter f. 1811 13/3 Bröttjestads soldattorp, Bredaryds sn.

s. Sven Peter f. 1816 10/1 Bröttjestad soldattorp, Bredaryds sn.

s. Johan f. 6/12 1817 torpet Klippan, Bredaryds sn.

s. Daniel f. 4/2 1820 Håkentorps krog, Bredaryds sn

d. Britta Lisa f. 22 april 1822 Håkentorps krog, Bredaryds sn

d. Martha Stina f. 6 mars 1825 Håkentorps krog, Bredaryds sn

Maria Nilsson hade tidigare varit gift med soldaten Sven Brött.

Dottern Ingrid flyttar till Kind, kommer åter 1825. Flyttar återigen till Kind. Därefter till Reftele. Även dottern Catrina flyttar till Kind.

Gratulist, familjen är utfattig.

Hela familjen flyttar 1830 till Hamra Knutsgård.

Under Håkentorp, torpet Krogen 1834-37.

Familjen Larsson flyttade hit ca 1834 från torpet Bygget under Håkentorp.

M. Anders Larsson f. 24/9 1783 Morsebo. Död den 20 aug 1837.

H. Änkan. Johanna Svensdotter f. 22/3 1785 Anderstorp

d. ? f. 15/3 1822 Kållerstad

s. ? f. 4/6 1819 Reftele

d. Gustava Maria f. 8/1 1827 Bredaryd

s. Josua f. 5/8 1830 –”-

Familjen kom utfattig – ej i mantal.

Dottern ? Attest den 10 oktober 1835.

Sonen ? flyttar 1835 till Jönköping.

Enligt Anders dödsnotis 1837:

Död den 20 augusti, begravd den 27 augusti, gifte torparen Anders Larsson från Intäkten under Hamra Håkansgård, död av lungdot. 53 år 10 månader och 3 dagar gammal.

(Hittar ej honom boende på Intäkten, bara hans änka och barnen.)

Änkan och hennes barn flyttar 1837 till torpet Intaget.

Under Håkentorp, torpet Krogen 1837-1842.

Följande familj flyttar hit från torpet Bygget under Håkentorp ca 1837.

Sven Jacobsson f. 14/1 1799 Bredaryd
H. Maria Nilsson f. 4/12 1807 Hånger
d. Stina f. 28/2 1831 –”-
d. Johanna f. 20/5 1833 torpet Bygget, Bredaryds sn.
s. Johannes f. 3/6 1835 torpet Bygget, Bredaryds sn
s. Anders f. 1/10 1837 torpet Krogen, Bredaryds sn.
s. Carl Wilhelm f. 28/10 1840 torpet Krogen, Bredaryds sn.

Vigselnotis: 1830 den 3 december, begärde drängen och tillträdande torparen Sven Jacobsson på Håkentorp äktenskap med pigan Maria Nilsson på Bygget under Håkentorp. Pigans moder samt förmyndaren Börje Jönsson gån till samtycke. Lysning avkunnades i Bredaryd den 5:e, den 12:e och den 19:e december. Paret vigdes den 31 december 1830 af Casp. Cederhjøtz.

Mannen Sven var i Stockholm på arbete, åter 1842. Torpet brukas till gården.
Hela familjen flyttar 1842 till torpet Svenstorp under Anneberg.

Torpet Krogen 1843-70

Från och med 1845 ligger torpet under Hamra Håkansgård.

Änkan Maria och hennes son Johannes flyttar hit ca 1843 från torpet Håkansbygget under Hamra Håkansgård.

Änkan Maria Thorsdotter f. 1776 Byarum. Not: Utfattig, fattighjon.

Torparen,
Johannes Petersson f. 16/9 1820 Byarum
h. Martha Nilsson f. 3/7 1824 Bredaryd
s. Nils Peter f. 13/9 1847 –”-
s. Carl Gustaf f. 24/4 1850 –”-. Utexaminerad. Administrerad 1865.
s. August f. 7/4 1854 –”-
s. Sven Johan f. 4/2 1857 –”-
d. Maria f. 24/9 1859 –”-
s. Fredrik f. 27/10 1862 –”-
d. Ida Christina f. 24/9 1866 –”-

Vigselnotis: Fredagen den 12 februari 1847 begärde dr. Johannes Pettersson från torpet Krogen under Hamra Håkansgård i Bredaryds socken lysning till äktenskap med pigan Märtha Nilsson ibm. Fadern Nils Trofast gav sitt bifall till äktenskapet och ansvarade för flickans, lysning sker i Bredaryds kyrka 1:a gången den 21/2 år 1847 och sedan i laga ordning. Charta sigill 12 ?.

Änkan Maria Thorsdotter f. ?/4 1776 Byarum. Död den 31/5 1860 av frossa. Hon blev enligt dödsboken 84 år, 1 månad och 30 dagar gammal. Fattighjon.

Sonen Nils Peter flyttade till Norra Wissö den 24/10 1863, där han blir dräng hos Sven Andersson och dennes hustru Britta C. Jacobsdotter. Han kom tillbaka hit den 24/10 1864. Han flyttar igen till Hamra Mellangård den 24/10 1865, där han blir dräng hos Johan August Petersson och dennes hustru Inga Lisa Svensdotter.

Mannen Johannes bevis den 17/11 1869 till Järnvägen.

Sonen Carl Gustaf flyttar till Kalf i Älvsborgs län den 10/11 1866. Utflyttningsnr 27.
Kom tillbaka från Kalf i Älvsborgs län den 21/11 1868. Den 27/11 bevis till järnväg. Den 17/6 1870
bevis till att söka tjänst på annan ort.

Sonen August bevis den 2/9 1869 till Danmark. Bevis den 17/6 1870 att söka tjänst på en annan ort.
Utex. 1869.

Hela familjen Johannes Petersson flyttar till torpet Dalstorp under Anneberg den 4/11 1870.

Under Hamra Håkansgård, torpet Krogen 1871-1924.

Hit flyttar nu Lorens Magnusson ifrån Hamra Håkansgård. Enligt ett gåvobrev daterat den 1 februari
1870, så fick Lorens torpet Krogen i gåva och förtida arv, från sina föräldrar Magnus Larsson och Elin
Svensdotter i Hamra Håkansgård.

Ägare, dr. Lorens Magnusson f. 19/5 1828 Bredaryd. Flyttade hit från Hamra Håkansgård den 1/11
1870, där han var dräng hos Peter Svensson och Christina Magnusdotter. Notering: Han är stundom
svagsint. Klensint.

pig. Catharina Nilsson f. 21/12 1832 Åhs. Flyttade hit från Åhs den 13/5 1871. Infl. nr 3.

Lorens och Catharina vigdes den 1/7 1871. De vigdes av J. Broberg.

Lorens avled den 16/11 1904. Catharina avled den 1/12 1924.

Därmed var torpet Krogens historia slut.

Sammanställt av Monica Johansson

Bild på Katarina framför Krogen. Bilden finns i Växjö stifts hembygdskalender år 1926.

Lorens och Katrina

Katrina på Krogen, är en kvinna som många Hamraboár minns än idag. Hon var född i Ås år 1832. Som ganska ung blev hon gripen av väckelserörelser och förblev alltsedan varmt religiös. När hon hade varit ute och tjänat några år, gifte hon sig med torparen Lorens på Krogen i Hamra.

Lorens var underlig redan när de gifte sig, och med tiden så utvecklades det till verklig sinnessjukdom. Alla visste, att Lorens var sjuk, men han ansågs ofarlig, och därför blev han inte omhändertagen. Katarina var inte den som sprang ifrån den situation hon hamnat i trots att Lorens kunde bli mycket våldsamt mot henne. Han hade hotat henne med både yxa och strypning.

Under långa år kunde hon inte sova lugnt en enda natt, och många var de nätter, då hon låg med kläderna på för att kunna fly ut i skogen, om Lorens skulle bli för våldsamt.

På söndagarna ville Katrina gärna gå till kyrkan, men det tyckte inte Lorens om. Hon måste ta söndagskläderna med sig ut i skogen och byta där för att han inte skulle förstå, att hon ämnade sig till byn. Det irriterade honom alltid, då hon klädde sig fin.

Lorens var egendomlig, han hade sina ideér. Han stöttade t ex träden nära stugan och ute i skogen. Detta skulle leda väderleken. Dimma, sol och regn.

Efter många års sjukdom dog Lorens.

Katrina sade efteråt, att aldrig under hela sitt giftermål med Lorens hade hon sovitt så gott som denna första natt, då hon kunde vara trygg.

Ett långt liv återstod ännu för Katrina efter mannens död. Hon dog tjugo år senare och blev trots sitt hårda liv 92 år gammal.

I slutet av sitt liv var hon sängliggande. Men hon var alltid glad och nöjd. Hennes bädd bestod av en gammal hård träsäng, bäddat med lite halm och ett lakan över.

Men Katrina var lycklig. Till besökarna kunde hon säga: ” Jag har det så bra, så bra. Jag är bara rädd, att jag har fått ut mitt goda här i tiden”.

Hur kunde de försörja sig på det lilla torpet?

Så länge Lorens var så redig, att han kunde sköta jorden, kunde de ha en ko och lite höns, och Katrina stickade och spann åt andra och gick i skogen och plockade bär. När åldern kom, fick hon fattighjälp, och grannarna i Hamra och andra vänner var också hjälpsamma.

När barnen gick till skolan, fick de ofta med sig en flaska mjölk till Katrina. Men Katrina ville göra rätt för sig, och när det lilla mjölkbudet kom för att hämta hem flaskan, låg det ofta en tioöring eller en kaka på botten.

Hon tyckte om barn, och barnen gick gärna och hälsade på henne, de tyckte att det var roligt att höra henne berätta om hur det var förr. Till och med barnen förstod, att Katrina hade det svårt, fast hon inte tyckte det själv.

Vintertid var stugan iskall, det drog kring fönster och dörrar, och det var stora hål i golvet. Men Katrina bodde kvar i sin stuga in i det sista.

Vid närmare granskning av efterlämnade papper vid hennes död, fanns en donation till Bredaryds första kyrkliga församlingshem. Summan var 170 kr. En stor summa enligt dåtidens begrepp, och ett mirakel hur hon har kunnat spara ihop dessa pengar.

Samma dag som invigningen av församlingshemmet skedde, första söndagen i advent 1924, hölls tacksägelse i Bredaryds kyrka för Katarina, som just denna söndagen fått lämna jordelivet.

Hon blev 92 år gammal. Begravningen ägde rum 2:a söndagen i advent. Gravplatsen finns på norra sidan om kyrkan, strax intill församlingshemmet. Ett märkligt levnadsöde var där med avslutat.

En minnessten för Katarina på Krogen finns på Bredaryds kyrkogård, på den plats hon är begravd.

Hamra Byalag lämnade i samband med att det planerades för en kyrkogårdsvandring, in ett önskemål om en minnessten, till minne av Katarina på Krogen. Hon var den som skänkte den första insatsen till församlingshemmet i Bredaryd. Hamra Byalag har valt ut en sten ifrån Hamra. Stenen är hämtad från den plats i Hamra där torpet Krogen låg, och Svenska kyrkan har bekostat graveringen.

Källor:

Kyrkböcker:

husförhörslängderna, födda –döda –vigda i Bredaryd.

Tryckta källor:

Gerda Rydell – En bok om Bredaryd.

Växjö stifts hembygdskalender år 1926 där Prosten Hasén har ägnat Katrina på Krogen en minnesruna, under rubriken ”En västbokristen”.

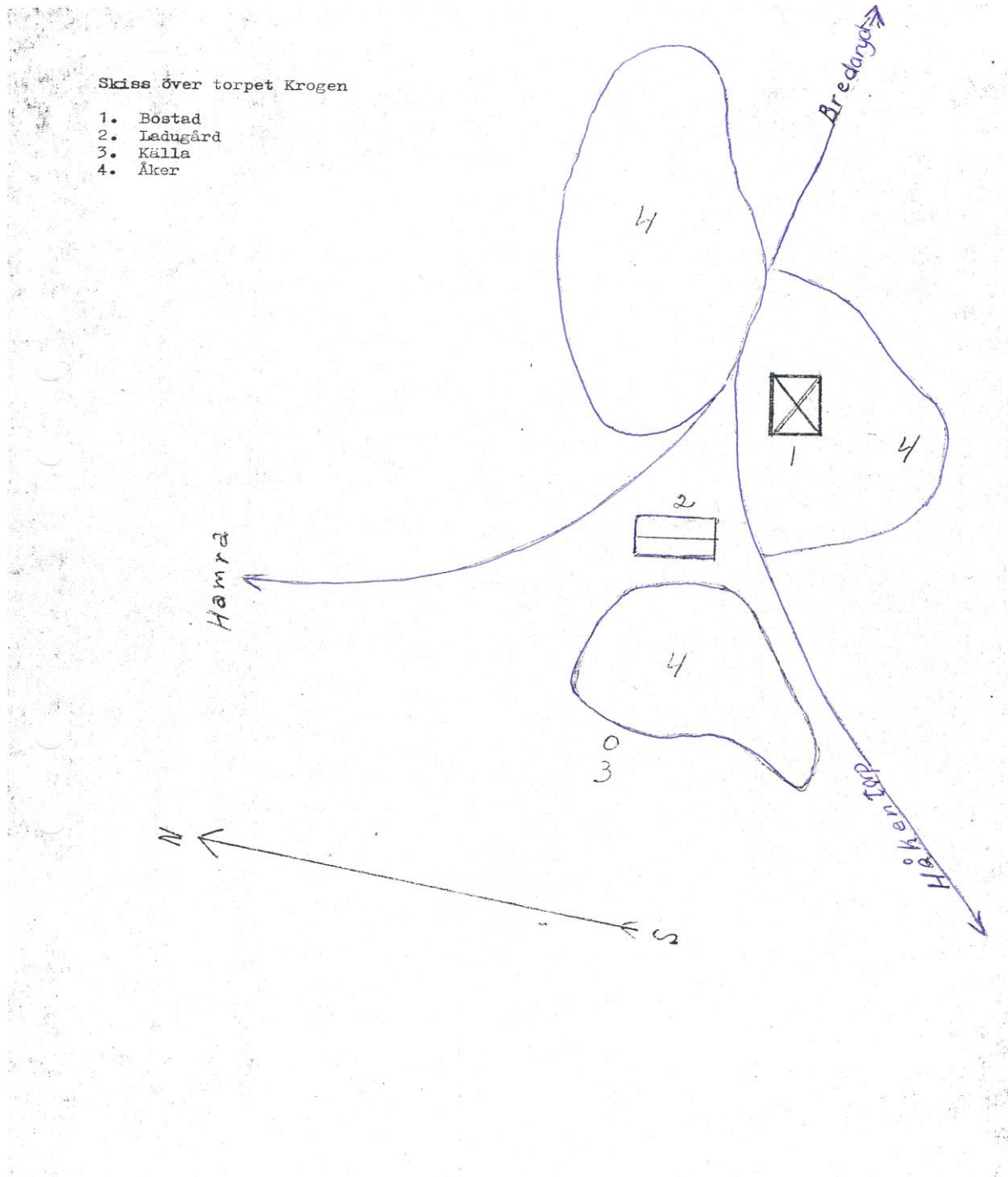
Övriga Källor:

Torpvandring i Hamra med omnejd - Kerstin Rybeck

Kyrkobladet i Bredaryd, våren 2003.

Hamra Byabla, december 2006 - Kerstin Rybeck har skrivit om Katarina på Krogen

Bertil Nords anteckningar - lånat från Margareta Nord, Bredaryd
Pastorsexpeditionen i Bredaryd.
Lantmäteriet.

Stugan skall ha varit ca 7 x 5 meter stor. Den revs ca 1930. Ladugården skall ha legat på andra sidan vägen. Det finns en plåtskylt uppsatt där torpet Krogen legat med följande inskrift: Här låg torpet Krogen åren 1792 – 1878.

Riksantikvarieämbetet Fornsök:

<http://www.fmis.raa.se/cocoon/fornsok/search.html?tab=3&page=1&objektid=10057301300001>